

Veterinären i Europa

En stor del av den lagstiftning som berör veterinärer kommer från EU: merparten av livsmedelslagstiftningen, bestämmelser om sjukdomar samt i allt högre grad även djurskyddslagstiftningen. Utbildningskraven för veterinärer är gemensamma i Europa. Utbildningen regleras för att veterinärerna ska kunna röra sig fritt. En veterinär som legitimerats i ett EU-land kan utöva sitt yrke överallt i Europa.

Utvärderingar genomförs för europeiska veterinärmedicinska fakulteter, men europeisk legitimation beviljas oavsett vilken bedömning fakulteten har fått. Fri rörlighet prioriteras inom EU. Veterinäryrket är reglerat, och vid sidan av fri rörlighet kunde man också se till veterinärernas kompetens. Ett öppet Europa är något bra, och det finns ingen orsak att stänga gränserna genom reglering. Det vore dock önskvärt att kunna lita på kompetensen hos legitimerade veterinärer.

I många europeiska länder finns det mer än nog med veterinärer, och alla veterinärer får inte arbete som motsvarar deras utbildning. Fler och fler utländska veterinärer kommer även till Finland och finländare studerar i andra länder. Enligt kommunala veterinärvårdrapporter är det inte längre särskilt svårt att rekrytera veterinärer. Under flera år var budskapet att det var omöjligt att få tag på vikarier och att tjänsterna hade få sökande. Det har otvivelaktigt behövts fler veterinärer, men nu verkar den värsta bristen vara över. Måhända finns det också veterinärer för uppgifter som inte endast är reserverade för veterinärer, men i vilka veterinärkompetensen är till nytta. En liten konkurrens på arbetsmarknaden är välkommen, men det är inte klokt med en dyr utbildning som leder till arbetslöshet. Ett lämpligt antal utbildade veterinärer kräver europeiskt samarbete, inte endast nationella beslut.

Anordnandet av veterinärvård regleras inte på europeisk nivå och därför har olika länder många olika lösningar. Vårt system med kommunala veterinärer avviker från veterinärvården i övriga Europa. I andra länder sköts praktiken i huvudsak av privata veterinärer, medan tjänsteveterinärerna är en separat grupp. Vårt system fungerar väl i ett glesbefolkat land, eftersom det tryggar myndighetsnätverket och veterinärtjänsterna i hela landet. Kommunala veterinärer måste känna till den nationella lagstiftningen, vilket betyder att en examen som avlagts i Europa inte räcker till för att utföra tjänsteuppgifterna.

Veterinärerna är en enhetlig yrkeskår på europeisk nivå. Veterinärerna förenas av en stark profession och en gemensam syn på yrkeskåren som främjare av folkhälsan. Gemensamma mål är att främja djurens hälsa och välfärd, se till säkerheten i livsmedel samt att främja yrkeskompetensen. Det finns emellertid olikheter: till exempel finns det på andra håll i Europa inte alltid förståelse för den stränga nordiska antibiotikapolitiken. Självfallet är utvecklingen av antibiotikaresistens ett gemensamt bekymmer, men åtgärderna som syftar till att begränsa antibiotikaanvändningen är inte alltid det. Försvaret av inkomster som veterinärer skaffar genom läkemedelsförsäljning är en fråga som i många länder får veterinärerna att demonstrera på gatorna. När läkemedelsanvändningen och resistensläget studeras kan man emellertid konstatera att andra länder kunde ta lärdom av Norden i denna fråga.

Finska veterinärer har utbildats i Finland bara under en generation. Därmed är veterinärkåren av tradition internationell. Tiden då alla veterinärer i vårt land utbildades vid en fakultet var bara en kort stund i historien. Det finns skillnader mellan europeiska veterinärer, men vi är ändå alla veterinärer. Europa är fullt av kollegor med vilka vi kan hitta en gemensam melodi, precis som i Finland.

Sanna Hellström

Konsultativ tjänsteman på Evira, FVE-mötesdeltagare